

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Kancelária ministra vnútra Slovenskej republiky
Informačné centrum na boj proti obchodovaniu s ľuďmi
a prevenciu kriminality

**PREHLAD O OBETIACH ZARADENÝCH DO
PROGRAMU PODPORY A OCHRANY OBETÍ
OBCHODOVANIA S ĽUĎMI
ZA ROK 2012**

Rozsah a kvalita služieb poskytovaných občanom Slovenskej republiky ako aj cudzincom resp. osobám bez štátnej príslušnosti ako obetiam obchodovania s ľuďmi sú stanovené v Nariadení ministra vnútra Slovenskej republiky č. 47/2008 o zabezpečení programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi v znení nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č.170/2010. Komplexná starostlivosť je obetiam obchodovania s ľuďmi – občanom Slovenskej republiky i cudzincom poskytovaná v zmysle princípu rovnosti a nediskriminácie podľa individuálnych potrieb obetí.

Na základe uzatvorených zmlúv s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky pomoc a ochranu z Programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi (ďalej len „program“) v roku 2012 poskytovali jedna medzinárodná organizácia a tri mimovládne organizácie:

IOM - Medzinárodná organizácia pre migráciu, kde predmetom zmluvy je zabezpečenie komplexnej a návratovej asistencie obetiam obchodovania s ľuďmi pri návrate do krajiny pôvodu a poskytovanie reintegračnej služby na území Slovenskej republiky, pričom maximálny počet obetí súčasne zaradených do programu v rámci tejto zmluvy je 20, celkový počet počas trvania zmluvy spolu 50. V roku 2012 IOM identifikovala 31 obetí obchodovania s ľuďmi, z toho 19 obetí obchodovania bolo zaradených do programu. Jedna obeť bola preradená do starostlivosti Slovenskej katolíckej charity a jedna do starostlivosti Slovenského krízového centra DOTYK. Výška poskytnutých finančných prostriedkov na podporu a ochranu obetí obchodovania s ľuďmi za rok 2012 predstavovala 48 575,39 €. K 31.12.2012 je celkový stav obetí obchodovania s ľuďmi, ktorým sa poskytuje pomoc 19.

Občianske združenie Náruč – pomoc deťom v kríze, kde predmetom zmluvy je zabezpečenie komplexnej starostlivosti detským obetiam obchodovania s ľuďmi. V roku 2012 z úrovne OZ Náruč nebola poskytovaná starostlivosť detskej obeť obchodovania s ľuďmi. Výška rozpočtovaných finančných prostriedkov na podporu a ochranu detským obetiam obchodovania s ľuďmi za rok 2012 predstavovala 6 957,66 €.

Slovenská katolícka charita, kde predmetom zmluvy je poskytovanie reintegrácie obetiam obchodovania s ľuďmi a ich identifikácia najmä medzi cudzincami v záchytných, pobytových a detenčných táboroch, osveta pre mladých a iné potenciálne obeť obchodovania s ľuďmi pričom maximálny počet obetí súčasne zaradených do programu v rámci tejto zmluvy je 10, celkový počet počas trvania zmluvy spolu 20. Slovenská katolícka charita v roku 2012 identifikovala 6 obetí obchodovania s ľuďmi, ktoré neprejavili záujem o vstup do programu. V roku 2012 zaradila do programu dve obeť obchodovania s ľuďmi, celkovo k 31.12.2012 poskytuje pomoc piatim obetiam obchodovania s ľuďmi. Výška poskytnutých finančných prostriedkov na podporu a ochranu obetí obchodovania s ľuďmi za rok 2012 predstavovala 42 085,61 €.

Slovenské krízové centrum DOTYK, kde predmetom zmluvy je identifikácia a poskytovanie sociálnych služieb a krízovej intervencie obetiam obchodovania s ľuďmi, pričom maximálny počet obetí súčasne zaradených do programu v rámci tejto zmluvy je 10, celkový počet počas trvania zmluvy spolu 40. Slovenské krízové centrum DOTYK v roku 2012 identifikovalo tri obeť obchodovania s ľuďmi, s ktorých jedna doposiaľ nevstúpila do programu. V roku 2012 zaradilo do programu tri obeť a k 31.12.2012 poskytuje pomoc 13 obetiam obchodovania s ľuďmi. Výška poskytnutých finančných prostriedkov na podporu a ochranu obetí obchodovania s ľuďmi za rok 2012 predstavovala 50 148,21 €.

V priebehu roka 2012 bolo do programu zaradených **22 obetí**, ktorým bola poskytnutá komplexná pomoc od uvedených mimovládnych organizácií a medzinárodnej organizácie.

Celkovo sa k 31.12.2012 poskytuje podpora a ochrana **37 obetiam** obchodovania s ľuďmi (ďalej len „obete“).

Údaje o obetiach obchodovania s ľuďmi zaradených do Programu podpory a ochrany obetí obchodovania s ľuďmi za rok 2012

Tabuľka č. 1

P.č.	Pohlavie	Vek	Región pôvodu	Demograf. prostredie	Rodinný stav	Vzdelanie	Cieľová krajina	Účel vykorisťovania
1.	M	33	KE	krajské mesto	slobodný	Z	nešpecifikovaná	nútené žobranie
2.	M	50	BB	okresné mesto	rozvedený	Z	Taliansko	nútená práca, nútené žobranie
3.	Ž	17	BA	krajské mesto	slobodná	Z	Rakúsko	sexuálne vykorisťovanie
4.	Ž	37	PO	mesto	rozvedená	SSM	Veľká Británia	nútená práca
5.	Ž	19	KE	krajské mesto	vydatá	Z	Veľká Británia	sexuálne vykorisťovanie
6.	Ž	24	Bulharsko	okresné mesto	vydatá	žiadne	Nemecko	sexuálne vykor., nútené žobranie
7.	Ž	17	PO	obec	slobodný	Z	Taliansko	sexuálne vykorisťovanie
8.	Ž	23	KE	mesto	slobodná	Z	Veľká Británia	sexuálne vykorisťovanie
9.	Ž	18	PO	okresné mesto	slobodná	Z	Belgicko	sexuálne vykor., nútený sobáš
10.	Ž	27	Kamerun	krajské mesto	slobodný	VŠ	Ukrajina	sexuálne vykorisťovanie
11.	Ž	15	BA	krajské mesto	slobodná	ŠZŠ	Maďarsko	sexuálne vykorisťovanie
12.	Ž	20	KE	obec	slobodná	Z	Veľká Británia	sexuálne vykorisťovanie
13.	M	33	BB	okresné mesto	slobodný	Z	Belgicko	nútené žobranie
14.	Ž	19	BB	osada	slobodná	SŠ	Slovenská republika	sexuálne vykorisťovanie
15.	M	53	PO	okresné mesto	vdovec	Z	Veľká Británia	nútená práca
16.	Ž	22	BB	okresné mesto	vydatá	SŠM	Rakúsko	sexuálne vykorisťovanie
17.	Ž	31	PO	obec	rozvedená	nezistené	Veľká Británia	sexuálne vykorisťovanie
18.	M	26	BB	obec	druh	žiadne	Taliansko	nútené žobranie
19.	Ž	37	KE	krajské mesto	družka	SŠ	Veľká Británia	sexuálne vykor., nútený sobáš v štádiu pokusu
20.	M	42	KE	krajské mesto	druh	SŠ	Veľká Británia	nútený sobáš v štádiu pokusu
21.	Ž	19	KE	okresné mesto	slobodná	Z	nešpecifikovaná	sexuálne vykorisťovanie
22.	Ž	31	KE	okresné mesto	slobodná	Z	Veľká Británia	sexuálne vykor. v štádiu pokusu

Pozn.: Pod údajom vek obete a rodinný stav sa rozumie vek a rodinný stav, ktorý mala obeť v okamihu začatia obchodovania s ľuďmi.

Celkový počet obetí zaradených do programu je 22 z toho:

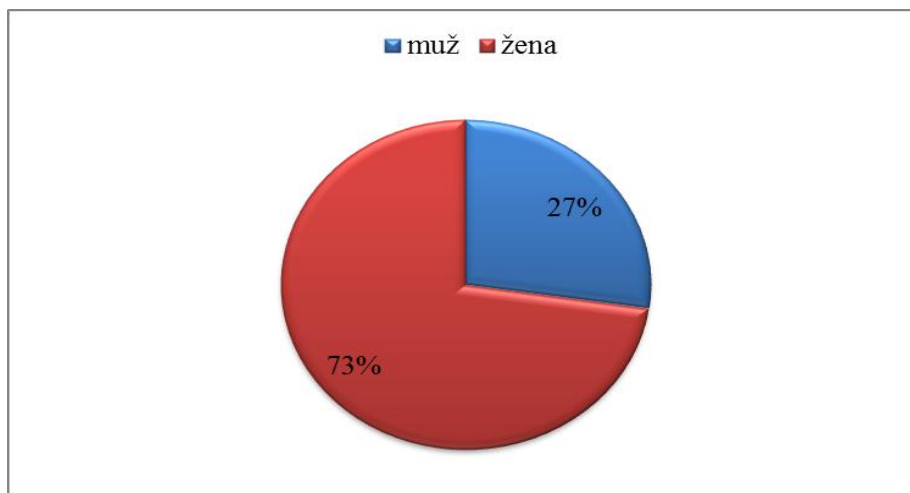
- celkový počet ženských obetí : **16**
 - z toho 3 mladistvé
- celkový počet mužských obetí : **6**

I. Demografické údaje o obetiach

Tabuľka č. 2
Obete z hľadiska pohlavia

pohlavie	absolútne vyjadrenie	relatívne vyjadrenie (%)	*poznámka
muž	6	27,3 %	
žena	16	72,7 %	z toho 3 mladistvé
spolu	22	100,0%	

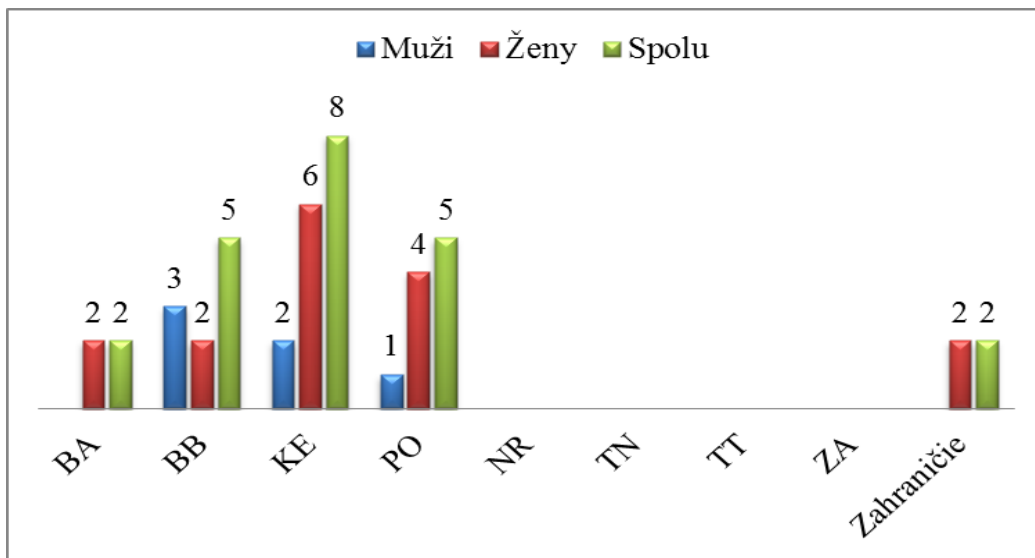
Graf č. 1
Obete z hľadiska pohlavia

Tabuľka č. 3
Región pôvodu obetí

región pôvodu obetí OSĽ									
	BA	BB	KE	PO	NR	TN	TT	ZA	Zahraníčie
Muži		3	2	1					
Ženy	2	2	6	4					2
Spolu	2	5	8	5					2

Graf č. 2
Región pôvodu obetí

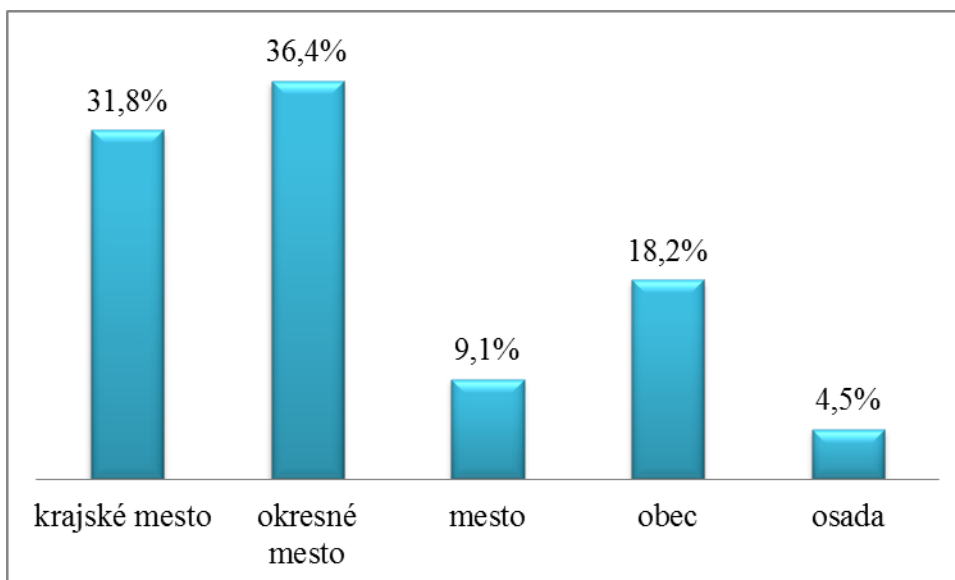
Z pohľadu zamerania sa na obeť obchodovania s ľuďmi zaradených do programu v roku 2012 bolo **16 obetí ženského pohlavia**, čo činí **72,7 %** z celkového počtu 22 obetí obchodovania s ľuďmi. Obete ženského pohlavia pochádzali z **Košického kraja** (6), **Prešovského kraja** (4), Banskobystrického kraja (2), Bratislavského kraja (2) a zahraničia (2). Z celkového počtu boli tri obeť mladistvé. Najviac obetí obchodovania s ľuďmi **mužského pohlavia** pochádza z Banskobystrického kraja (3), Košického kraja (2) a Prešovského kraja (1).

Z vyššie uvedeného grafu vyplýva, že aj pri sledovaní regiónu pôvodu obetí, celkovo najviac obetí obchodovania s ľuďmi pochádza z **Košického kraja (8)**. Vzhľadom na túto štatistiku je potrebné pokračovať v preventívnych aktivitách k problematike obchodovania s ľuďmi predovšetkým na východe Slovenska, a to v Košickom kraji a Prešovskom kraji a zároveň rozšíriť aktivity aj na Banskobystrický región.

Tabuľka č. 4
Obete z hľadiska demografického prostredia

demografické prostredie	absolútne vyjadrenie	relatívne vyjadrenie (%)
krajské mesto	7	31,8 %
okresné mesto	8	36,4 %
mesto	2	9,1 %
obec	4	18,2 %
osada	1	4,5 %
spolu	22	100,0%

Graf č. 3
Obete z hľadiska demografického prostredia

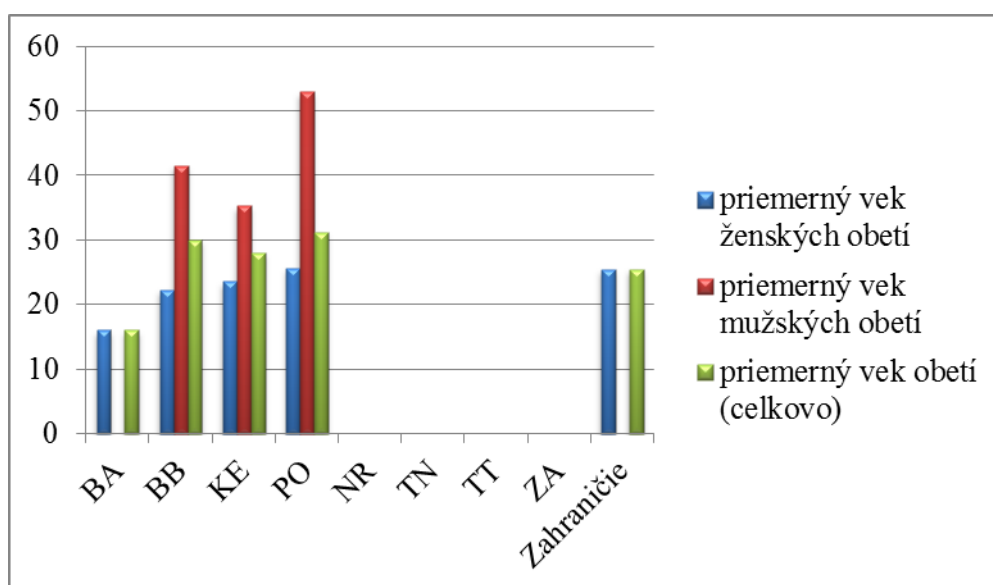

Z hľadiska demografického prostredia najviac obetí obchodovania s ľuďmi (68,2%) pochádza z **okresných a krajských miest** Slovenskej republiky.

Tabuľka č. 5
Priemerný vek obetí

priemerný vek obetí obchodovania s ľuďmi v jednotlivých regiónoch									
	BA	BB	KE	PO	NR	TN	TT	ZA	Zahranície
priemerný vek ženských obetí	16	22,3	23,6	25,7					25,5
priemerný vek mužských obetí		41,5	35,3	53					
priemerný vek obetí (celkovo)	16	30	28	31,2					25,5

Graf č. 4
Priemerný vek obetí

Z tabuľky č. 5 je zrejmé, že najnižší priemerný vek obeť bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji (16) a najvyšší priemerný vek (31,2) pripadá na Prešovský kraj.

Čo sa týka definovania priemerného veku **mužskej obeť**, najnižší (35,3) je zaznamenaný v Košickom kraji a najvyšší (53) v Prešovskom kraji. U **žien** najnižší priemerný vek bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji (16) a najvyšší (25,7) v Prešovskom kraji.

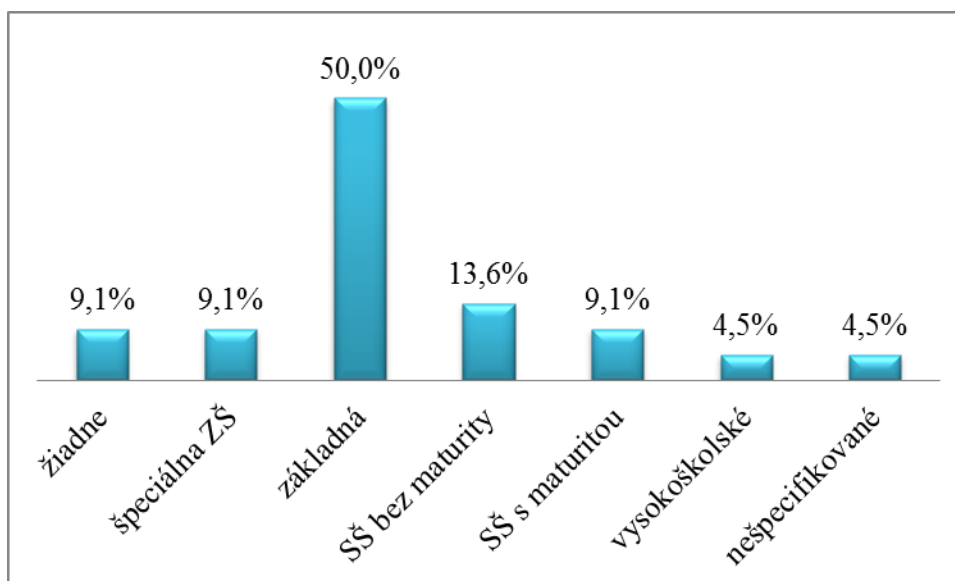
Z podrobnejších analýz je zrejmé, že **najmladšia ženská obeť** je mladistvá vo veku 15 rokov a pochádza z Bratislavského kraja a **najstaršie obeť** ženského pohlavia sú vo veku 37 rokov a pochádzajú z Košického kraja a Prešovského kraja. **Najmladšia obeť mužského**

pohlavia vo veku 31 rokov pochádza z Košického kraja a **najstaršia obeť** vo veku 53 rokov, pochádza z Prešovského kraja.

Tabuľka č. 6
Obete z hľadiska vzdelania

vzdelanie	absolútne vyjadrenie	relatívne vyjadrenie (%)
žiadne	2	9,1 %
špeciálna ZŠ	2	9,1 %
základná	11	50,0 %
SŠ bez maturity	3	13,6 %
SŠ s maturitou	2	9,1 %
vysokoškolské	1	4,5 %
nešpecifikované	1	4,5 %
spolu	22	100,0 %

Graf č. 5
Obete z hľadiska vzdelania

Úroveň vzdelania:

- majoritné sú obeť obchodovania s ľuďmi **so základným vzdelaním** - t.j. 13 obetí obchodovania s ľuďmi, (čo tvorí 59,1 % z celkového počtu obetí), kde 11 obetí navštevovalo základnú školu a dve obeť špeciálnu základnú školu.
- **stredoškolské vzdelanie** malo päť obetí obchodovania s ľuďmi, t.j. 22,7 %, z nich dve ukončili stredoškolské vzdelanie s maturitou.
- **vysokoškolské vzdelanie** mala jedna obeť obchodovania s ľuďmi.
- v jednom prípade vzdelanie obeť **nebolo špecifikované**.

Tabuľka č. 7
Obete z hľadiska rodinného stavu

rodinný stav	absolútne vyjadrenie	relatívne vyjadrenie (%)
slobodný/á	12	54,5 %
druh/družka	3	13,6 %
ženatý/vydatá	3	13,6 %
rozvedený/á	3	13,6 %
vdova/vdovec	1	4,5 %
spolu	22	100,0%

Graf č. 6
Obete z hľadiska rodinného stavu

Z hľadiska rodinného stavu najviac obetí obchodovania s ľuďmi boli **slobodní** jednotlivci **bez záväzkov**, čo z celkového počtu predstavuje 54 %.

II. Nábor

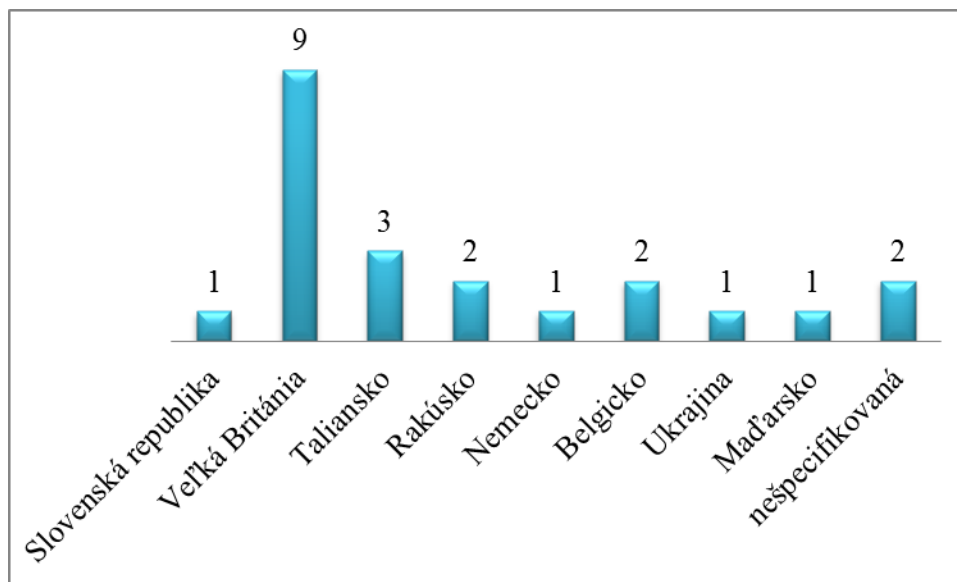
Náborárom je vo väčšine prípadov **muž** (15 prípadov), v dvoch prípadoch boli náborármi muž a žena spoločne. Vo vzťahu k obeti boli náborári prevažne **priatelia/známy** (10 prípadov) a **cudzí ľudia** (9 prípadov) a v **troch** prípadoch boli náborári priamo **členovia rodiny**.

Nábor bol uskutočňovaný vo väčšine prípadov **osobným kontaktom** s obeťou obchodovania a v dvoch prípadoch **prostredníctvom sociálnych sietí a internetu**. Jedna obeť bola obchodovaná **vlastnou rodinou**.

Tabuľka č. 8
Plánované cieľové krajiny

cieľová krajina	absolútne vyjadrenie
Slovenská republika	1
Veľká Británia	9
Taliansko	3
Rakúsko	2
Nemecko	1
Belgicko	2
Ukrajina	1
Maďarsko	1
nešpecifikovaná	2

Graf č. 7
Plánované cieľové krajiny

Z grafu č. 7 je zrejmé, že vo väčšine prípadov bola plánovanou cieľovou krajinou obchodovania s ľuďmi **Veľká Británia** (9 obetí), potom nasleduje **Taliansko** (3 obeť), a **Rakúsko** a **Belgicko** (po 2 obeť), **Slovenská republika**, **Nemecko**, **Ukrajina** a **Maďarsko** (po 1 obeť). V dvoch prípadoch plánovaná cieľová krajina nebola špecifikovaná.

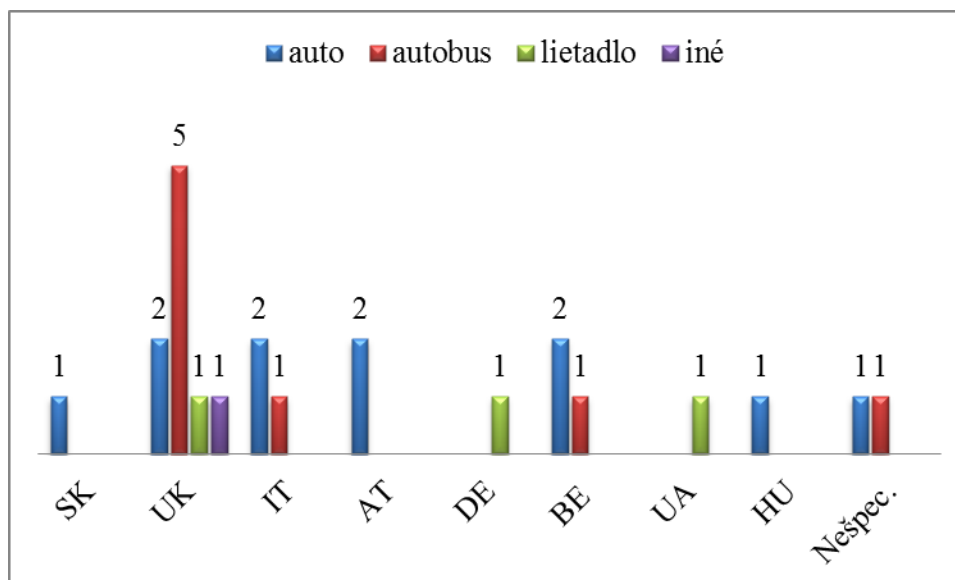
III. Preprava

Tabuľka č. 9
Spôsob dopravy obetí do cieľových krajín

	SK	UK	IT	AT	DE	BE	UA	HU	Nešpec.	Spolu
auto	1	2	2	2		2		1	1	11
autobus		5	1			1			1	8
lietadlo		1			1		1			3
iné		1								1

Poznámka: v jednom prípade bola doprava v kombinácii auta a autobusu

Graf č. 8
Spôsob dopravy obetí do cieľových krajín

Z grafu č. 8 je zrejmé, že najčastejším spôsobom prepravy obetí obchodovania s ľuďmi do cieľovej krajiny bolo **osobné motorové vozidlo** (11 prípadov) a **autobus** (8 prípadov).

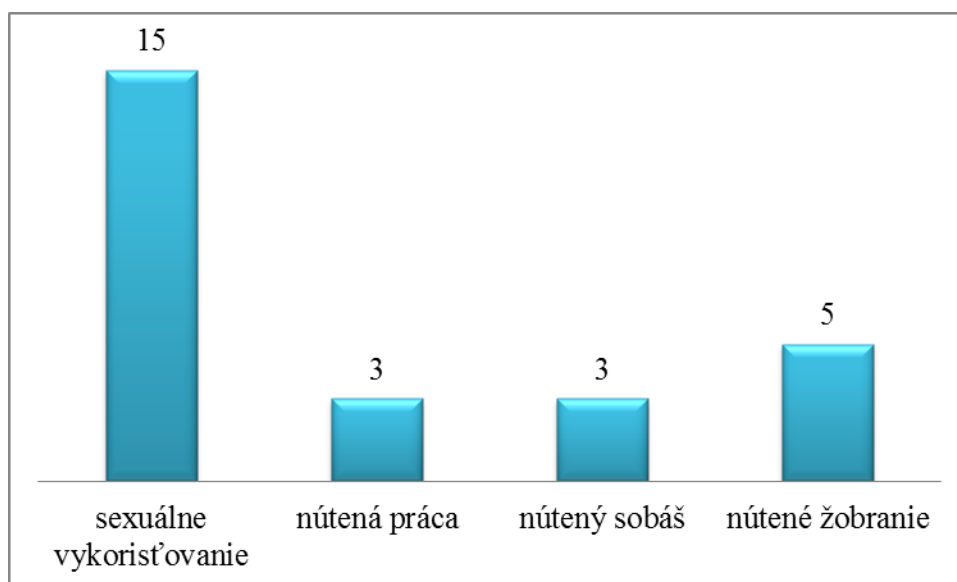
IV. Vykoriš'ovanie

Tabuľka č. 10
Spôsob vykoriš'ovania obetí

spôsob vykoriš'ovania	absolútne vyjadrenie
sexuálne vykoriš'ovanie	15
nútená práca	3
nútený sobáš	3
nútené žobranie	5

Poznámka: niektoré obeť boli vykoriš'ované súčasne viacerými spôsobmi

Graf č. 9
Spôsob vykoriš'ovania obetí

Z tabuľky č. 10 vyplýva že v roku 2012 bolo **najviac obetí ženského pohlavia** zobchodovaných za účelom **sexuálneho vykoriš'ovania** (spolu 15 obetí). **V dvoch prípadoch bolo ich sexuálne vykoriš'ovanie kombinované s núteným sobášom v štádiu pokusu.**

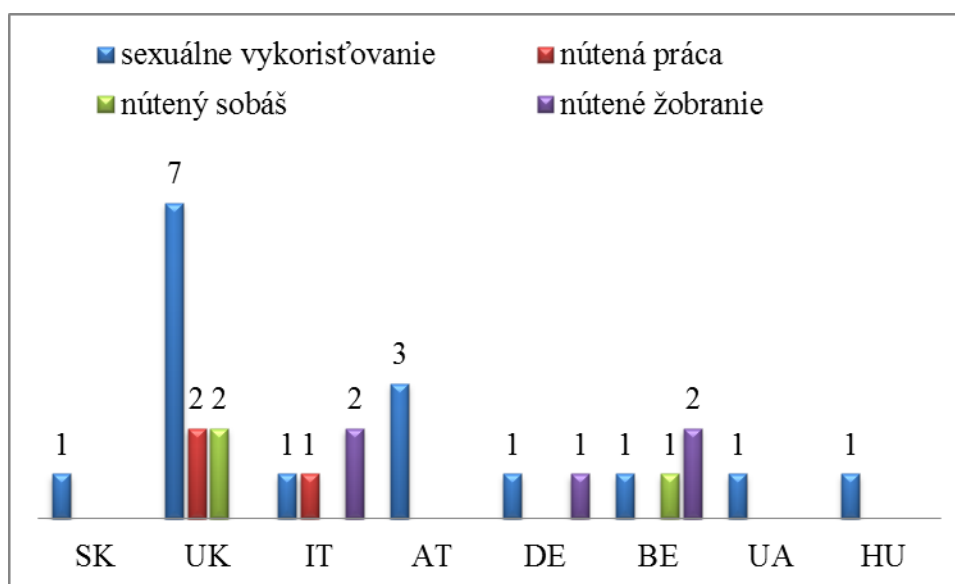
V porovnaní s rokom 2011 klesol počet obetí obchodovania s ľuďmi mužského pohlavia v oblasti nútenej práce na 2 obeť, oproti roku 2011, kde ich bolo 9 obetí. Naopak **vzrástol počet obetí mužského pohlavia za účelom núteného žobrania** (3 obeť), v roku 2011 to bola iba jedna obeť. **V jednom prípade v štádiu pokusu bola mužská obeť vykoriš'ovaná za účelom núteného sobáša.**

Tabuľka č. 11
Spôsob vykorisťovania obetí v cieľových krajinách

	sexuálne vykorisťovanie	nútená práca	nútený sobáš	nútené žobranie
SK	1			
UK	7	2	2	
IT	1	1		2
AT	3			
DE	1			1
BE	1		1	2
UA	1			
HU	1			

Poznámka: niektoré obeť boli vykorisťované súčasne viacerými spôsobmi

Graf č. 10
Spôsob vykorisťovania obetí v cieľových krajinách

Najviac obetí obchodovania s ľuďmi bolo vykorisťovaných vo **Veľkej Británii** (10), a to prevažne ženského pohlavia za účelom sexuálneho vykorisťovania (7), v jednom prípade v kombinácii s núteným sobášom v štádiu pokusu a nútenej práce (2), kde bola identifikovaná jedna mužská a jedna ženská obeť. V jednom prípade bola zaznamenaná obeť mužského pohlavia vykorisťovaná formou núteného sobáša v štádiu pokusu.

Jednotlivé spôsoby vykorisťovania obetí obchodovania s ľuďmi v cieľových krajinách sú znázornené v grafe č.10 a tabuľke č.11. V porovnaní s rokom 2011 vo Veľkej Británii výrazne stúplo obchodovanie s ľuďmi za účelom sexuálneho vykorisťovania (v r. 2011 bol evidovaný 1 prípad) a naopak klesol počet obetí za účelom nútenej práce (v r. 2011 bolo evidovaných až 8 prípadov).

V **Belgicku** (3) bola obchodovaná jedna žena za účelom sexuálneho vykorisťovania a núteného sobáša a dvaja muži za účelom núteného žobrania a **Taliansko** (3), kde bola obchodovaná jedna žena za účelom sexuálneho vykorisťovania a dvaja muži za účelom núteného žobrania, z toho jeden aj formou nútenej práce.

V **Rakúsku** (2), kde boli obchodované ženy za účelom sexuálneho vykorisťovania. V **Maďarsku, Ukrajine, Nemecku** a v **Slovenskej republike** sme zaznamenali po jednom prípade sexuálneho vykorisťovania obetí ženského pohlavia, v **Nemecku** bola obeť vykorisťovaná v kombinácii s núteným žobraním. Jedna obeť bola sexuálne vykorisťovaná v Maďarsku aj v Rakúsku.

Zo spracovaných podkladov je zrejmé, že v roku 2012 opäť stúpol počet ženských obetí obchodovania s ľuďmi, ktoré boli sexuálne vykorisťované, rovnako sme zaznamenali viac prípadov núteného žobrania a núteného sobáša. Výrazne však klesol počet obetí obchodovania s ľuďmi za účelom nútenej práce.

Všetky vyššie uvedené informácie sa týkajú len obetí zaradených v roku 2012 do programu.

Vysvetlivky k skratkám:

Región pôvodu:	BA - Bratislavský kraj BB - Banskobystrický kraj KE - Košický kraj PO - Prešovský kraj NR - Nitriansky kraj TN - Trenčiansky kraj TT - Trnavský kraj ZA - Žilinský kraj
Úroveň vzdelanie:	Z - základné vzdelanie ŠZŠ - základné špeciálne vzdelanie SŠ - stredoškolské vzdelanie SŠM - stredoškolské vzdelanie s maturitou, VŠ - vysokoškolské vzdelanie
Pohlavie:	M - muž Ž - žena
Krajina:	SK - Slovenská republika UK - Veľká Británia IT - Taliansko AT - Rakúsko DE - Nemecko BE - Belgicko UA - Ukrajina HU - Maďarsko